

Àrea 1

Comprensió oral

10 punts [mín. 5 punts]

Exercici 1

3 punts

Tot seguit escoltareu dues vegades un fragment de l'entrevista a Victòria Camps al programa *(S)avis*, emès a TV3 el 24 de setembre 2014. Heu de respondre si les afirmacions següents són vertaderes (a) o falses (b).

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Afirmacions:

1. La manca de reflexió generalitzada ha sobrevingut per causa de la unitat de punts de vista que domina la societat actual.

- a) Vertader
- b) Fals

2. El plantejament del dubte és inherent al pensament i, per tant, necessàriament controverteix allò pensat.

- a) Vertader
- b) Fals

3. L'autoajuda difereix de la filosofia en el fet que la segona tendeix cap a l'abstracció.

- a) Vertader
- b) Fals

4. Darrerament la filosofia entén que l'ètica és un subconjunt de la moral, la qual en redueix els principis a uns mínims comuns a tota la humanitat.

- a) Vertader
- b) Fals

5. La moral no és conduent a la felicitat, perquè hi ha autòcrates que en són, malgrat que oprimeixen el seu poble i actuen de manera capissera.

- a) Vertader
- b) Fals

Ex. 1	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	3	2,25	1,50	1	0,50	0

Exercici 2

7 punts

Tot seguit escoltareu dues vegades un fragment del programa *L'observatori*, emès a Ràdio 4 el 19 d'abril de 2015. Heu de triar, en cada cas, la resposta correcta.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

6. Què és un limfoma i on es produeix?

- a) És una proliferació de limfòcits que es dona al fetge i la melsa.
- b) És una generació maligna de cèl·lules que integren el sistema immunitari, majoritàriament als ganglis limfàtics.
- c) És una propagació anòmala de limfòcits, que es dona exclusivament al sistema limfàtic.

7. Hi ha causes per als limfomes?

- a) Destaquen sobretot les malalties comunes i els pesticides, juntament amb l'herència genètica.
- b) Sobretot es tracta d'hormones, virus i alteracions genètiques.
- c) Fins fa tres dècades, només es consideraven l'herència genètica i les malalties, però darrerament s'ha inclòs l'exposició continuada a alguns productes químics.

8. Són fiables les dades de l'estudi de què parla l'enregistrament?

- a) Sí, totalment, perquè es tracta d'un estudi que es desenvolupa des de fa molt de temps en molts de països europeus i de fora de la Unió Europea.
- b) No, perquè el temps transcorregut dificulta la credibilitat de les dades proveïdes pels informants.
- c) En gran mesura, perquè es tracta d'una mostra àmplia, però hi ha un percentatge d'error inherent al sistema de recollida de dades.

9. El disseny de quasicontrol...

- a) recull els hàbits laborals dels malalts i avalua les conseqüències de l'exposició química.
- b) té com a funció de començar a estudiar una malaltia, comparant-la amb els símptomes dels no malalts.

c) fa servir un grup que no pateix l'afecció com a mecanisme de comparació per observar les dades rellevants del grup a estudiar.

10. El fet que, segons l'estudi, aquesta exposició només afecti els homes...

- a) és el resultat que són disruptors endocrins que alteren el paper de les hormones femenines.
- b) mostra com la població masculina és la que majoritàriament es veu exposada a aquestes substàncies.
- c) fa evident que els hàbits de vida de les dones són més saludables, amb una incidència menor del tabaquisme i l'alcohol.

Ex. 2	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	7	5,25	3,50	2,33	1,17	0

Àrea 2

Comprensió lectora

10 punts [mín. 5 punts]

Exercici 1

3 punts

Llegiu el text següent i digau si els enunciats que apareixen al final són vertaders (a) o falsos (b).

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

El Tibet, l'infern a la terra

La història dels darrers seixanta anys del Tibet està formada per una ininterrompuda successió de tràgics episodis que sembla no tenir final. El conflicte nacional del Tibet és un dels més llargs de tot Àsia, juntament amb el del Caixmir (Índia-Pakistan-Xina) i Papua Occidental (Indonèsia). De res no va servir l'avui centenària declaració d'independència del Tibet del 13 de febrer del 1913, ja que l'exèrcit de Mao Zedong va ocupar el país el 1951. En fases diferents i per mitjà de mètodes diversos, Pequín tanmateix no ha aconseguit convèncer els tibetans dels pretesos avantatges de la seva pertinença a la Xina.

L'interès pel territori tibetà va més enllà de la seva presumpta unitat territorial de difícil justificació històrica. Interessos geoestratègics expliquen també la voluntat de mantenir el Tibet dins les fronteres xineses al preu que sigui. El Tibet en el seu conjunt és un territori de gairebé 2,5 milions de quilòmetres quadrats esquarterat en cinc divisions administratives xineses (la regió autònoma del Tibet, la província de Quinghai i algunes regions de les províncies de Sichuan, Gansu i Yunnan). La posició (i altitud) estratègica del Tibet atorga un gran avantatge a l'Exèrcit xinès sobre el seu gran competidor a la regió: l'Índia. Els recursos de l'altiplà van des de l'aigua de la seva orografia que banya bona part de l'est i el sud d'Àsia, la Xina inclosa, fins al liti que s'utilitza per fabricar les bateries de cotxes elèctrics, mòbils i portàtils.

Després dels anys de l'horror viscuts al Tibet durant la Revolució Cultural Proletària, la mort de Mao Zedong el 1976 i l'obertura inspirada per Deng Xiaoping van obrir la porta a l'esperança. L'atmosfera política es va relaxar i a la primavera del anys vuitanta hi va haver negociacions entre representants de Pequín i de l'exili tibetà. Tanmateix, la caiguda en desgràcia l'any 1987 del secretari del partit Hu Yaobang va precipitar les revoltes del 1987 i el 1989 de Lhasa. Totes dues insurreccions foren suprimides amb gran duresa i les negociacions amb el dalai-lama es van veure reduïdes a intranscendents converses sense voluntat per arribar a un acord, malgrat l'explícita declaració del dalai-lama del 1989 on renunciava a la independència del

Tibet. Pocs anys més tard, el 1995 es va desfermar una nova campanya de repressió quan el règim xinès va fer desaparèixer l'onze pantxen-lama de tan sols sis anys d'edat i que avui ningú no sap ni tan sols si és viu. Aquell episodi va iniciar les temudes campanyes de reeducació als monestirs, que van arribar a incloure la prohibició de la imatge fotogràfica del dalai-lama a tot el país, i que encara continuen vigents.

La llarga dècada d'asfíxia política, cultural i religiosa sobre el Tibet desfermada per Jiang Zemin fou represa amb duresa per Hu Jintao i va acabar provocant l'explosió del 2008, quan Lhasa es va tornar a aixecar contra l'ocupació xinesa. La revolta fou sufocada a Lhasa en qüestió de dies per les tropes xineses amb un elevat balanç de víctimes, que encara és una incògnita. La ciutat fou castigada amb un duríssim setge que manté els carrers de la ciutat ocupats per l'Exèrcit xinès encara avui. De la capital, la revolta es va estendre per tot l'altiplà fins a les regions més perifèriques del Tibet. El cas més simptomàtic fou el de Ngaba (Amdo). En aquesta regió oriental, el monestir de Kirti fou sotmès a un assetjament brutal. Saquejat per tropes xineses el 2008, fou convertit en camp d'entrenament militar durant dos anys amb els monjos encara a l'interior del recinte. Foren ells els precursors de les primeres immolacions el 2009 i el 2011 que han desembocat en la posterior crisi tibetana.

Els darrers canvis a la cúpula del Partit Comunista Xinès no permeten albirar cap canvi de rumb en la política de repressió al Tibet. Les dues faccions principals del Partit, encapçalades per Jiang Zemin i Hu Jintao, coincideixen en la política de rigor. L'exili tibetà ha vist els darrers anys com el dalai-lama ha anat progressivament abandonant les seves funcions més polítiques per transferir-les al flamant nou *sikyong* Lobsang Sangay, nomenat primer ministre el 2011. Tots dos desencoratgen les immolacions però rebutgen condemnar-ne els protagonistes.

A l'interior del Tibet, la total desorganització dels activistes tibetans juga en contra de les seves aspiracions. L'escriptora tibetana Tsering Woeser és l'única figura rellevant que resta dins la Xina i actua com a altaveu de les reivindicacions tibetanes. Sovint sota arrest domiciliari i amb els moviments restringits, aquesta tibetana ha aconseguit en més d'una ocasió, malgrat la censura, posar en evidència les autoritats xineses per mitjà del seu blog i el seu compte de Twitter, prohibits tots dos a la Xina.

Alay, Josep Lluís. *Sàpiens*, 128, abril 2013, p.12-13 (adaptat).

Enunciats:

1. Segons al·lega la Xina, la motivació per a l'ocupació del Tibet es basa tant en raons històriques com d'exploració de la riquesa natural de la zona.
2. Arran de la disminució de la pressió política, va semblar que a principi dels anys vuitanta hi havia possibilitats de resoldre el conflicte.
3. La prohibició d'exhibir l'efígie del dalai-lama va deure's a la pèrdua de favor del secretari del partit comunista xinès Hu Yaobang.
4. Les revoltes a Lhasa han estat una constant des dels anys 70, que sempre han estat sufocades amb violència, i han culminat en el patrullatge de la ciutat per part de l'exèrcit xinès.
5. Les manifestacions en contra de l'ocupació xinesa del Tibet només es poden produir des de l'exterior, en particular dutes a terme pel dalai-lama i el seu primer ministre, Lobsang Sangay.

Ex. 1	Encerts	5	4	3	2	1	0
	Punts	3	2,25	1,50	1	0,50	0

Exercici 2

7 punts

Llegiu el text següent i triau, en cada cas, la resposta correcta.

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

Un dels grans difusors de la ciència a la França de les dècades centrals del segle XIX fou sens dubte el físic d'origen català Francesc Aragó, també conegut com a François Arago. Aragó s'educà a l'École Polytechnique amb mestres de la talla d'Euler, Lagrange i fins i tot Laplace, i fou posteriorment professor de geometria descriptiva de la mateixa institució. Conquerí el prestigi científic de París amb les seves contribucions a l'electricitat, el magnetisme i la llum, com a director de l'Observatori Astronòmic de París entre 1813 i 1846, i sobretot com a secretari perpetu de l'Académie des Sciences des de 1830 fins a la seva mort. Aragó tingué a més un paper molt actiu en la política francesa, i des del seu republicanisme contribuí notablement a l'aplicació de reformes educatives que pretenien acostar el coneixement a les classes baixes. Donà ple suport a la llibertat de premsa, i fou un defensor apassionat del progrés científic i tècnic.

Coneixem la seva obra completa gràcies a l'edició pòstuma que el químic Jean-Augustin Barral publicà en disset volums entre 1854 i 1862. Curiosament, quatre d'aquests volums estaven destinats a la seva famosa *Astronomie populaire*, que eren el resultat dels seus cursos públics, en aquest cas a l'Observatori Astronòmic de París, on Aragó utilitzava els seus instruments òptics per aclarir als estudiants alguns aspectes importants de la lluminositat dels planetes i dels estels. El curs començava amb una introducció molt simple a la geometria, als instruments científics, i astronòmics en particular, i a l'òptica —matèries de la seva competència científica—, per continuar posteriorment amb la classificació dels moviments dels astres. Després venien els catàlegs de constel·lacions, estrelles simples i múltiples, i nebuloses. Entrava més endavant en una descripció detallada de la Via Làctia, el Sol, els planetes, els satèl·lits, els cometes, els eclipsis; sense oblidar, com era habitual en moltes obres d'astronomia al llarg del segle XIX, la descripció de la Terra, els climes, les estacions i el calendari.

Segons explica l'historiador Mathias Dörries:

Des del 1813 [Aragó] va impartir unes lliçons d'astronomia que el feren famós immediatament. Sota mandat de la Convenció, els membres del Bureau des longitudes eren els encarregats d'aquest tipus de cursos. Aragó era un conferenciant brillant que sabia com adreçar-se amb èxit a una determinada audiència, i convertí aquestes lliçons en un esdeveniment social de primera línia que atragué sectors amplis

de la societat parisenca, incloses dones, nens i dignataris. Aragó va impartir aquestes lliçons més de 30 anys, fins al 1846. (Dörries, 2000: 47).

Els objectius finals d'Aragó amb aquella obertura de portes de l'Observatori no diferien gaire dels expressats per August Comte. Tot i que Aragó aprofità el seu curs d'astronomia popular per introduir algunes novetats —com la fotometria comparada de les intensitats lumíniques de les estrelles o el fenomen de la polarització de la llum—, el seu curs, i a posteriori els quatre volums del seu llibre, tenien una clara vocació divulgativa, una actitud oberta de difusió del coneixement a un públic ampli sense les restriccions habituals dels experts.

Aragó creia en la divulgació científica —en part per la influència intel·lectual que exercí sobre ell Humboldt—, però sobretot per les seves profundes conviccions republicanes de democratització del saber. La seva vocació de divulgador de l'astronomia estava estretament relacionada amb la seva vocació de divulgador científic a l'Académie des Sciences. Es tractava d'una *ciència militant*; és a dir, a través de la difusió de la ciència s'aconseguiria una major emancipació política i una progressiva democratització de la societat; un clima de debat lliure i obert permetria, segons Aragó, avançar envers una societat menys aristocràtica i més meritocràtica, on els millors serien validats per l'esfera pública i no per relacions endogàmiques de poder.

L'obertura de les sessions de l'Académie a la premsa li costà un dur enfrontament amb un bon nombre dels seus col·legues —és força conegut el cas de Jean-Baptiste Biot—, que el criticaven per la degradació del saber dels experts que podia significar la versió simplificada de temes de la dificultat conceptual de la teoria ondulatoria de la llum, la química animal o la generació espontània, per citar només alguns dels temes de discussió a l'època.

Malgrat aquestes dificultats Aragó havia contribuït al desenvolupament d'una astronomia popular sense pretensió —ans al contrari— de neutralitat política, i havia arribat a audiències molt variades: des de joves i nens que assistien als seus cursos a l'Observatori, fins a astrònoms professionals que s'interessaven per les seves estratègies de comunicació i per les seves aportacions científiques. Des de la seva perspectiva, no es tractava segurament de tancar les portes com reclamava Biot, sinó de deixar que els coneixements sobre astronomia circulessin obertament, sense una separació clara entre experts i profans en la societat francesa de les dècades centrals del segle XIX.

Nieto-Galán, Agustí. "L'astronomia popular al segle XIX: de François Arago a Camille Flammarion". *Actes d'Història de la ciència i de la tècnica*. Nova època / volum 2 (1) / 2009, p. 191-206.

Preguntes:

6. Francesc Aragó fou...
 - a) un científic d'origen català, la importància del qual rau en l'astronomia popular.
 - b) alumne i posteriorment professor de l'École Polytechnique, centre des del qual va posar en marxa la seva tasca divulgativa.
 - c) director de l'Observatori Astronòmic de París, amb aportacions rellevants en els camps de l'electricitat, el magnetisme i la llum.

7. Què entenia Aragó per *ciència militant*?
 - a) Que la ciència tenia la funció de provar les bases del republicanisme.
 - b) Que la ciència contribuiria a crear ciutadans lliures que serien capaços de superar el tancament del poder en les elits.
 - c) Que l'emancipació política inherent en la divulgació resultaria en una societat menys meritocràtica.

8. Quin era l'objectiu de les lliçons d'astronomia d'Aragó?
 - a) L'avenç de la ciència a partir dels instruments òptics de l'Observatori Astronòmic de París.
 - b) La divulgació científica amb una metodologia pràctica i una oratòria brillant.
 - c) L'explicació de matèries de la seva competència científica, majoritàriament basades en la teoria.

9. Els continguts dels seus cursos...
 - a) reflectien de manera tècnica però accessible coneixements sobre geometria, òptica, astronomia i geografia.
 - b) estaven molt carregats de continguts polítics, que alternaven amb els científics.
 - c) exigien uns coneixements previs d'òptica, per tal de poder continuar amb la classificació dels moviments dels astres.

10. En les seves obres completes...

- a) s'hi inclouen, entre d'altres continguts, els cursos que féu per encàrrec de la Convenció a partir de 1813.
- b) compilades per Mathias Dörries, s'hi desenvolupa la seva tasca docent, a més d'incloure els seus importants descobriments.
- c) publicades al llarg de més de trenta anys, mostren en quatre dels seus volums el resultat dels seus cursos públics.

11. Què defensaven els seus crítics?

- a) Que era necessari tancar les portes de l'Académie perquè si no es podien interpretar erròniament els coneixements científics.
- b) Que l'obertura de les sessions de l'Académie provocava que el coneixement científic s'envilís, per causa de les simplificacions.
- c) Que era necessari mantenir el saber científic clos per tal d'evitar el trencament de l'statu quo.

12. Quin era el públic objectiu de l'astronomia popular?

- a) Es tractava d'un públic variat, tot i que, com era habitual en l'època, restringit al gènere masculí.
- b) Consistia només de llecs en la matèria, que es veien empoderats pels coneixements que se'ls oferien.
- c) Era un públic completament heterogeni, que hi accedia per raons ben diferenciades.

Ex. 2	Encerts	7	6	5	4	3	2	1	0
	Punts	7	5,83	4,67	3,50	2,63	1,75	0,88	0

Àrea 3 Domini pràctic del sistema lingüístic 20 punts [mín. 10 punts]

Senyalau, en cada cas, l'opció correcta:

(!) *Escriviu les respostes en el full òptic.*

1. Els insectes són els responsables de la _____ de l'_____.

- a) pol·linització / assutzena
- b) polinització / atutzena
- c) pol·linització / asutzena

2. Això era i no era, per a tu un _____ i per a mi una _____.

- a) almut / bercella
- b) almud / barcella
- c) almud / bercella

3. _____ el segon moviment no vaig reconèixer l'obra.

- a) Fins acabat
- b) Fins acabar
- c) Fins a que va acabar

4. Si pugues a _____ geodèsic i hi vols fer constar alguna alteració o afegir informació per al seu accés, pots informar descarregant el formulari unificat per a les xarxes geodèsiques.

- a) qualsevol vèrtex
- b) qualsevulla vértex
- c) qualssevol vòrtex

5. _____ l'escursac i la gorgollassa, el vi serà un cupatge de varietats molt escasses per causa de la _____ de 1891.

- a) Si mixturau / filoxera
- b) De mesclar / fil·loxera
- c) Si hom mescla / fil·loxera

6. Els dictadors, quan cauen, tenen l'odiositat general, però, sobretot, la de la _____, _____ que abans els havia adorat amb frenesí.

- a) la plebe / maldament
- b) la pleb / baldament
- c) la plebs / baldament

7. Tria la frase correcta:

- a) En què et beneficia de pensar tant?
- b) En què et beneficia pensar tant?
- c) Totes dues són correctes.

8. _____, no deixeu perdre l'oportunitat!

- a) Per poc que pogueu
- b) En la mida del possible
- c) En tant que pugueu

9. Hi hagué tal _____ que hagueren de suspendre els _____.

- a) dalt a baix / matxos
- b) daltabaix / matxs
- c) descalabre / matx

10. _____ . Hauran de _____ .

- a) No poden amb els traficants / sol·licitar ampar de l'Estat
- b) No poder fer res contra els traficants / demanar empara a l'Estat
- c) No poden vèncer als traficants / sol·licitar empar de l'Estat

11. Quin d'aquests grups de mots és correcte?

- a) remei / irremediable / remeier
- b) lectura / ilegible / lector
- c) harmonia / harmònic / harmonista

12. L'associació, _____ simpatitzava amb nosaltres, ens _____ .

- a) el president de la qual / donava suport
- b) de què el president / recolzava
- c) de la que el president / suportava

13. El director va donar el _____ a l'operació.

- a) vist-i-plau
- b) vistiplau
- c) vist i plau

14. És que no atures! _____ !

- a) Em treus de quici
- b) Em treus de les caselles
- c) Em treus de polleguera

15. Tria la frase correcta:

- a) A trenc d'alba els fotògrafs fixen el trípod onsevolga que veuen un paisatge que els hi crida l'atenció.
- b) A sortida de sol, els fotógrafs planten el seu trespeus onsevolgui que veuen un paisatge que els crida l'atenció.
- c) A trenc d'alba els fotògrafs planten el trípod onsevulla que veuen un paisatge que els crida l'atenció.

16. _____ ha _____ la decisió de la comissió.

- a) El reverent / recorregut
- b) El reverend / recorregut contra
- c) El reverend / recurrent

17. Quina d'aquestes frases és correcta?

- a) Quan acab de donar el sopar al nin, pens que l'he afartat.
- b) En haver acabat de donar el sopar al nin, penso que l'he peixit.
- c) Al haver acabat de donar el sopar al nin, em sembla que l'he fartat.

18. Diu que estudia _____ metge, però _____ sempre el veig al mercat.

- a) per a / dilluns
- b) per /el dilluns
- c) per a / els dilluns

19. No hi ha res _____ fer. No entén que no s'ha de cantar _____.

- a) que / a la taula
- b) per / per taula
- c) a / a taula

20. _____ li ha dit que necessita un altaveu d'un _____.

- a) Hom / ohm
- b) Om / hom
- c) Ohm / om

21. No deixeu _____, perquè si ocorre haureu d'arrabassar l'herbei.

- a) enervar les cunetes
- b) enerbar els canals de desaigüe
- c) enherbar els canals de desguàs

22. Treballa en un laboratori, _____ desenvolupa tasques d'investigació.

- a) en el que
- b) on hi
- c) en el qual

23. Quina d'aquestes frases és correcta?

- a) Vol aplaçar el pagament de la plusvalia.
- b) Vol ajornar el pagament de la plusvàlua.
- c) Vol retardar l'abonament de la plusvalua.

24. Pren decisions equivocades quan pensa només _____.

- a) amb sí mateix
- b) en si mateix
- c) amb ell mateix

25. _____, sereu compensat _____.

- a) Per supost / fora mida
- b) Per suposat / amplament
- c) Sens dubte / amb escreix

26. Quina d'aquestes frases és correcta?

- a) Són les mides que aplicarem en l'àmbit escolar.
- b) Són les disposicions que implementarem a nivell d'escola.
- c) Cap de les dues és correcta.

27. El _____, a més d'eliminar els _____, també posa en perill la milana.

- a) matarates / rossegadors
- b) matarrates / roedors
- c) mata-rates / rosegadors

28. N'Antònia sempre diu que en Jaume és adorable. _____ va trobar des del dia que es conegueren.

- a) l'en
- b) l'hi
- c) li'n

29. El _____ el control del circ.

- a) clown / assolí
- b) cloun / féu amb
- c) clown / va fer-se amb

30. La clau de la seva bellesa _____ en _____ del seu rostre.

- a) ha raüt / l'asimetria
- b) ha regut / l'assimetria
- c) ha ragut / la asimetria

31. Pregunta anul·lada

32. Quina frase és correcta?

- a) En perdre l'equilibri, va veure's empès a l'abís.
- b) Al perdre l'equilibri, va veure's empès a l'abis.
- c) Va perdre l'equilibri, veient-se empès a l'abisme.

Encerts	32	31	30	29	28	27	26	25	
Punts	20	19,23	18,46	17,69	16,92	16,15	15,38	14,62	
Encerts	24	23	22	21	20	19	18	17	
Punts	13,85	13,08	12,31	11,54	10,77	10	9,47	8,95	
Encerts	16	15	14	13	12	11	10	9	
Punts	8,42	7,89	7,37	6,84	6,32	5,79	5,26	4,74	
Encerts	8	7	6	5	4	3	2	1	0
Punts	4,21	3,68	3,16	2,63	2,11	1,58	1,05	0,53	0

Àrea 4

Expressió escrita

35 punts [mín. 17,5 punts]

Exercici 1

5 punts

Exercici 1

Resumiu el text següent. (El text té 582 paraules)

10 km² per a una Menorca sense petroli

Deu quilòmetres quadrats serien suficients perquè Menorca pogués funcionar únicament amb energies renovables. És la conclusió de l'enginyer Eduard Furró i Estany, que concreta un objectiu que fins ara semblava gairebé utòpic: una illa que no depèn dels combustibles fòssils. El camí cap a aquesta fita està marcat, i l'enginyer entén que "la transició cap a un model energètic cent per cent renovable és necessària i viable, i només cal el convenciment i la voluntat de la societat menorquina per poder fer-ho possible".

Quin és el camí traçat per aquest enginyer? D'entrada, Furró xifra la quantitat de petroli que consumeix cada any Menorca per generar l'energia que consumeix. Són 191.849 tones de petroli, material que dona lloc a 2.231 gigawatts per hora a l'any (GWh/any). Una de les primeres dades per a la reflexió que aporta Furró és que, de tota aquesta energia, a l'hora de la veritat els menorquins n'empren 814 GWh/any. És a dir, per obtenir l'energia útil que necessitam a l'illa, realment n'hem de produir 2,74 vegades més. Açò és així per l'aprofitament diferent que fem de l'energia segons la seva funció.

Tota aquesta energia es fa servir per a tres finalitats: ús tèrmic, obtenció d'electricitat i mobilitat. En el cas de l'ús tèrmic, gairebé tota l'energia generada s'acaba aprofitant. En canvi, per a la generació d'electricitat s'aprofita una tercera part de l'energia produïda, i en el cas de la mobilitat, l'aprofitament n'és encara menor, només d'una quarta part. Per tant, Eduard Furró creu que, a més d'obtenir noves formes de generació d'energia, s'ha de treballar per aprofitar millor la que ja es té. Açò requereix dos sistemes: la bomba de calor per a la climatització i els vehicles de tracció elèctrica alimentats amb electricitat produïda a partir de fonts renovables. Amb aquests dos sistemes, l'enginyer Eduard Furró considera que dels 814 GWh/any que demanen actualment els menorquins, es podria passar a 675 GWh/any, que es podrien aconseguir sense consumir ni una gota de petroli. Com?

Per una banda, els usos tèrmics s'atendrien a partir de captadors termosolars, la

biomassa, les bombes de calor i energia eòlica de petites dimensions. La mobilitat i el transport es nodriria de biodièsel procedent de la recuperació dels olis vegetals d'alimentació, de vehicles elèctrics alimentats amb bateries i amb hidrogen. La xarxa elèctrica actual continuaria atenent els usos elèctrics habituals, però amb un canvi molt important: la central elèctrica de Maó passaria a funcionar amb gas natural. Açò s'hauria de complementar amb instal·lacions eòliques que multipliquessin per nou la capacitat de generació actual i amb infraestructures solars que augmentessin la producció 162 vegades per sobre de l'actual.

L'autor d'aquest estudi calcula que totes les infraestructures necessàries per arribar a aquest volum de producció en renovables consumirien 10 quilòmetres quadrats de superfície, cosa que representa un 1,4 % del total de l'extensió de Menorca, o l'extensió equivalent a 1.000 camps de futbol. Tot açò amb un afegit: bona part d'aquestes instal·lacions s'ubicarien en teulades d'edificis ja existents, i la resta s'hauria d'habilitar en espais industrials, marins i rústics de baix rendiment paisatgístic i agrari.

Arribar fins a aquest objectiu no seria fàcil i necessitaria diverses etapes. Una primera consistiria a aprofitar la biomassa, promoure captacions minieòliques i termosolars destinades a escalfament d'aigua i calefacció. En la segona etapa ja apareixerien les primeres grans instal·lacions eòliques i fotovoltaïques. Seria a la tercera etapa quan s'hauria d'apostar de manera clara pels cotxes elèctrics i per la generació d'hidrogen a partir de l'electròlisi de l'aigua.

Allès, Llorenç. *Ara*, 18 d'abril de 2015 (adaptat).

Exercici 2

10 punts

Comentari de text

A continuació teniu un fragment d'un text. Llegiu-lo i comentau-ne els aspectes següents:

- Tipus de text
- Tema
- Estructura
- Comentari estilístic

[El comentari ha de ser un text expositiu. No s'accepten esquemes.]

Kavakos i la London Symphony Orchestra al Barbican

En el marc de la 111a temporada de concerts de la London Symphony Orchestra a la seva seu, el Barbican Centre de Londres, el prop passat 8 d'abril vam poder assistir a un dels concerts del Festival Internacional de Violí de l'LSO, que va tenir com a protagonista el violinista grec Leonidas Kavakos. L'orquestra, dirigida per Gianandrea Noseda, va oferir un programa integrat pel Concert per a violí núm. 1 de Xostakóvitx i la *Simfonia Faust* de Liszt.

Leonidas Kavakos, que a Barcelona vam poder veure l'octubre passat al Palau de la Música interpretant les sonates de Brahms al costat de Yuja Wang, va tornar a demostrar que és un violinista extraordinàriament competent, amb una tècnica molt sòlida, una afinació perfecta i un so ple, vellutat i dolç. Xostakóvitx és un compositor que requereix una massa orquestral molt gran, cosa que Noseda va saber calibrar molt bé, per tal que, les parts en què solista i orquestra tocaven junts, el violí pogués destacar del conjunt. Només en alguns trossos del primer moviment, *Nocturne*, l'orquestra va tapar el violí de Kavakos. En conjunt, Noseda va trobar un equilibri adequat d'intensitat, així com de caràcter de l'orquestra, en una peça molt complexa.

Kavakos, que es va lluir especialment en la llarga i difícilíssima *cadenza* que té el solista entre el tercer i el quart moviment, va fer gala d'un virtuosisme ple de

contingut i d'expressivitat. Va demostrar que té una tècnica que li permet treure el màxim partit de l'estravariu que toca, del qual fa sortir un so meravellós.

A la segona part vam poder sentir una peça força infreqüent: la *Simfonia Faust*, S 108, de Franz Liszt, concretament en la primera versió, la que només consta de tres moviments, sense el quart, on apareix un tenor. Com es dedueix del títol, està inspirada en l'obra homònima de Goethe, i els tres moviments duen el nom dels tres personatges principals: Faust, Gretchen i Mephistopheles. Gianandrea Nosedà va dirigir l'orquestra amb molta precisió en cadascun dels moviments. El primer, agitat i tempestuós; el segon, dolç i bucòlic, i el tercer, un scherzo enganyós i maliciós. Cadascun va sonar amb personalitat pròpia, de manera ben diferent dels altres.

La London Symphony Orchestra, podem dir-ho sense por d'equivocar-nos, és una de les millors orquestres del món. Té una secció de corda que sona de manera brillant, elegant, complexa i pletòrica. En cap moment no va quedar eclipsada ni pel vent ni per la percussió. Precisament la percussió va sonar amb una delicadesa poc corrent, suau i perfectament integrada en el conjunt orquestral, que era voluminós per al programa que van interpretar. Nosedà, un dels directors habituals de l'orquestra, va fer anar la batuta emfàticament, donant les entrades amb molta claredat i precisió, i fins i tot se li sentien els sorolls que emetia, com si estigués posseït per aquella música mefistofèlica.

Des de Barcelona no es pot evitar sentir enveja de l'altíssim nivell de les orquestres angleses. Per als londinencs, sentir l'LSO és un fet habitual perquè té una temporada de concerts extensíssima. Per a nosaltres és extraordinari.

Forges, Elsa Álvarez. *Núvol*, 14 de març de 2015 (adaptat).

Exercici 3

20 punts

Heu d'escriure un article d'opinió per a una revista sobre si és necessari impulsar el turisme de creuers a les Illes Balears (250-300 paraules).

- Si el cos té 230 paraules o menys, no es corregirà.

SUPÒSIT 1

Àrea 5 **Expressió oral** **25 punts [mín. 12,5 punts]**

Exercici 1

Presentació de l'examinand

[-----]

Exercici 2

5 punts

Lectura en veu alta

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS

Article 1. Tots els éssers humans neixen lliures i iguals en dignitat i en drets. Són dotats de raó i de consciència, i els cal mantenir-se entre ells amb esperit de fraternitat.

Article 2. Qualsevol persona pot prevaler-se de tots els drets i de totes les llibertats que aquesta declaració proclama, sense cap distinció de raça, de color, de sexe, de llengua, de religió, d'opinió pública o d'altra mena, d'origen nacional o social, de fortuna, de naixement o de qualsevol altra classe. Hom no farà tampoc cap distinció fonamentada en l'estatus polític, administratiu i internacional del país o territori del qual depengui jurídicament la persona, tant si es tracta d'un país o territori independent, com si està sota la tutela, encara que no sigui autònom o que estigui sotmès a qualsevol limitació de sobirania.

Article 3. Tot individu té dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat de la persona.

Article 4. Cap persona no està sotmesa a esclavitud o servatge; l'esclavitud i el tràfic d'esclaus són prohibits en totes llurs formes.

Article 5. Cap persona no serà sotmesa a tortura ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.

Article 6. Tothom i en tot lloc té dret al reconeixement de la pròpia personalitat jurídica.

Article 7. Tothom és igual davant la llei i té dret d'obtenir-ne la mateixa protecció contra qualsevol discriminació que violi la present declaració contra tota provocació a una tal discriminació.

Article 8. Tota persona té dret a un recurs efectiu prop de les competents jurisdiccions nacionals, contra aquells actes que violin els drets fonamentals reconeguts per la constitució o la llei.

Exercici 3

15 punts

Intervenció individual

Participau en una taula rodona sobre l'estalvi energètic.

Examinand A: defensau la necessitat que cal que tothom prengui mesures per estalviar energia. L'estat ha de fomentar l'estalvi amb una bateria de mesures, entre les quals s'han d'incloure càrregues impositives sobre la despesa excessiva.

Examinand B: sosteniu que la nostra societat es basa en el consum d'energia i que ningú està disposat a renunciar a les comoditats que tenim. L'estat ha de facilitar que tothom pugui disposar d'energia barata i amb un subministrament eficient.

Exercici 4

5 punts

Situació comunicativa. Exercici d'interacció

Participau en un col·loqui sobre el foment de la natalitat.

Examinand A: propugneu que no cal fomentar la natalitat, perquè, d'una banda, l'Estat no hauria d'intervenir en la vida privada de les persones i, d'altra banda, l'arribada de nouvinguts rejoyeneix la població. Els doblers que s'estalviarien si no s'impulsen mesures de foment de la natalitat es podrien dedicar a millorar la sanitat o els serveis socials.

Examinand B: defensau que la població s'envelleix ràpidament i que, per això, calen mesures de tot tipus per tal de fomentar la natalitat, que van des del suport econòmic directe als pares a la creació de tota una xarxa de suport per facilitar el creixement i l'educació dels infants.

SUPÒSIT 2

Àrea 5 **Expressió oral** **25 punts [mín. 12,5 punts]**

Exercici 1

Presentació de l'examinand

[-----]

Exercici 2

5 punts

Lectura en veu alta

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS

Article 9. Ningú no pot ser arrestat, detingut ni exiliat arbitràriament.

Article 10. Tota persona té dret, en règim d'igualtat, que la seva causa sigui portada equitativament i imparcialment en un tribunal independent i imparcial, el qual decidirà tant sobre els seus drets i les seves obligacions com sobre el fonament de tota acusació adreçada contra ella en matèria penal.

Article 11. 1. Hom presumeix innocent tota persona acusada d'un acte delictiu fins que la seva culpabilitat hagi estat establerta legalment en el curs d'un procés públic, en el qual totes les garanties necessàries per a la defensa hagin estat assegurades.

2. Ningú no serà condemnat per accions o per omissions que quan foren comeses no constituïen acte delictiu d'acord amb el dret nacional i internacional. Tampoc no s'imposarà cap pena superior a la que era aplicable quan l'acte delictiu fou comès.

Article 12: Ningú no serà objecte d'intromissions arbitràries en la seva vida privada ni en la de la seva família, en el seu domicili ni en la seva correspondència, ni d'atemptats contra la seva fama o reputació. Tota persona té dret a la protecció de la llei contra aquestes intromissions o aquests atemptats.

Article 13. 1. Tota persona té dret a circular i a escollir el seu lloc de residència a l'interior d'un estat.

2. Tota persona té dret a abandonar qualsevol país, àdhuc el propi, i a retornar-hi.

Article 14. 1. En cas de persecució, tota persona té dret a cercar asil i a beneficiar-se'n en d'altres països.

2. Aquest dret no podrà ser invocat en cas de persecució basada realment en un crim de dret comú, o actes contraris als principis i fins de les Nacions Unides.

Exercici 3

15 punts

Intervenció individual

Situació comunicativa. Exercici d'interacció

Participau en un debat en un programa de televisió sobre la necessitat de retornar a la donació d'un 0,7 % del PIB, com a mínim, per a la cooperació internacional.

Examinand A: estau a favor que es destini un percentatge del PIB fix com a ajut oficial al desenvolupament, perquè és de justícia que els països rics donin suport als més pobres. A més, aquest reequilibri pot afavorir la reducció de la necessitat de la migració econòmica.

Examinand B: estau en contra que hi hagi un percentatge establert per a la cooperació internacional. Hauria de ser en funció de les necessitats del moment que s'hi destinassin més o manco diners, ja que, per exemple, en situacions de crisi les dificultats socials i econòmiques locals haurien de tenir prioritat absoluta.

Exercici 4

5 punts

Situació comunicativa. Exercici d'interacció

Participau en un debat sobre el vot per Internet.

Examinand A: defensau els avantatges que té votar per Internet, perquè millora la qualitat democràtica de les societats, facilita la participació i pot, fins i tot, provocar que hi hagi més consultes i amb més freqüència.

Examinand B: pensau que hi ha greus problemes de seguretat en la identificació de les persones que voten per Internet, que pot causar que augmenti el frau electoral, a més de frivolitzar la contesa electoral, que acabaria assemblant-se a una enquesta més.

SUPÒSIT 3

Àrea 5 **Expressió oral** **25 punts [mín. 12,5 punts]**

Exercici 1

Presentació de l'examinand

[-----]

Exercici 2

5 punts

Lectura en veu alta

DECLARACIÓ UNIVERSAL DELS DRETS HUMANS

Article 16. 1. A partir de l'edat núbil, l'home i la dona, sense cap restricció per raó de raça, nacionalitat o religió, tenen dret a casar-se i a fundar una família. Ambdós tenen drets iguals al matrimoni, durant el matrimoni i en el moment de la seva dissolució.

2. El matrimoni només pot realitzar-se amb el consentiment lliure i ple dels futurs esposos.

3. La família és l'element natural i fonamental de la societat, i té dret a la protecció de la societat i de l'estat.

Article 18. Tota persona té dret a la llibertat de pensament, de consciència i de religió; aquest dret comporta la llibertat de canviar de religió o de convicció i la de manifestar-les individualment o en comú, en públic i en privat, mitjançant l'ensenyament, la predicació, el culte i l'acompliment de ritus.

Article 19. Tot individu té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; això comporta el dret a no ser inquietat per causa de les opinions i el de cercar, rebre o difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà d'expressió i sense consideració de fronteres.

Article 20. 1. Tota persona té dret a la llibertat de reunió i d'associació pacífiques.

2. Ningú no pot ser obligat a pertànyer a una determinada associació.

Article 21. 1. Tothom té dret a prendre part en la direcció dels afers públics del seu país, sigui directament, sigui per mitjà de representants elegits lliurement.

2. Tota persona té dret a accedir a les funcions públiques del país en condicions d'igualtat.

3. La voluntat del poble és el fonament de l'autoritat dels poders públics; aquesta voluntat ha d'expressar-se mitjançant eleccions sinceres que cal celebrar periòdicament per sufragi universal igual i secret, o seguint qualsevol procediment equivalent que assegurï la llibertat del vot.

Exercici 3

15 punts

Intervenció individual

Participau en un debat sobre l'esport professional.

Examinand A: defensau que és una pràctica positiva tant com a espectacle, com per a la promoció turística del país i, també, com a model per al jovent. Per això, s'han d'oferir als clubs i societats anònimes esportives ajuts públics i avantatges fiscals per tal que puguin mantenir-se i esdevenir els millors del món.

Examinand B: sosteniu que l'esport professional és fins i tot negatiu com a model per als joves, ja que fomenta la cosificació de les persones i canalitza les conductes violentes. Per tot això, no s'hauria de fomentar des de les institucions públiques.

Exercici 4

5 punts

Situació comunicativa. Exercici d'interacció

Participau en un programa de televisió que tracta l'autoproducció energètica.

Examinand A: sosteniu que és imprescindible que es fomenti l'autoconsum energètic, per exemple, mitjançant la instal·lació de plaques solars, per tal d'aconseguir una reducció del consum dels combustibles fòssils i un augment de la responsabilitat individual en la producció de l'energia consumida.

Examinand B: defensau que el que s'ha de fomentar és que les empreses productores i comercialitzadores d'energia siguin capaces d'oferir un bon servei als seus clients. Per tant, s'ha de desincentivar l'autoproducció, ja que aquesta, a llarg termini, produiria la ruïna de les empreses energètiques i, consegüentment, no es podria garantir el servei per a tothom.

